

LÄRARINSTRUKTION

Tre scenarier

Uppgift

Eleverna utgår från tänkbara framtidsscenarier och analyserar vad som krävs för att nå en hållbar utveckling i Sverige.

Målet är att utveckla:

- Kunskaper om hur ekonomiska och miljömässiga förhållanden påverkar och påverkas av individer, grupper och samhällsstrukturer samt
- Förmågan att analysera samhällsfrågor med hjälp av samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder.

Arbetsgång

1. Det finns flera internationella och nationella överenskommelser med konkreta och mätbara mål för en hållbar framtid. Inled gärna med att lyfta fram och samtala om två av dessa:

Agenda 2030 och de Globala målen för hållbar utveckling

Vid FN:s toppmöte den 25 september 2015 antog världens stats- och regeringschefer 17 globala mål och Agenda 2030 för hållbar utveckling. Världens länder har åtagit sig att från och med den 1 januari 2016 fram till år 2030 leda världen mot en hållbar och rättvis framtid. Mål 12 handlar om att främja hållbara konsumtions och produktionsmönster.

Läs mer om Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion på regeringens hemsida. regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/hallbar-konsumtion-och-produktion/

Generationsmålet

Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. (Riksdagens definition)

2. Elevuppgift 1 och 2.

Vi vet ingenting säkert om framtiden. När man vill göra beräkningar kring hur vi kommer att konsumera varor och tjänster måste man därför göra olika antaganden. Dessa kan göras utifrån olika områden såsom varukonsumtion, matkonsumtion eller energi.

I uppgift 1 får eleven inledningsvis fundera på innebörden i begreppet "hållbar livsstil".
I uppgift 2 finns tre scenarier över hur konsumtion och hållbarhet kan tänkas se ut i Sverige år 2050.

Tre scenarier för Sverige 2050

Scenario 1 – "Business as usual"

Scenario 2 – "En bättre värld"

Scenario 3 – "En annan värld"

Scenarierna är framtagna med hjälp av material från:

- Mistra Urban Futures
- Forskarnätverket "Bortom BNP-tillväxt"

3. Följ upp arbetet med framtidsscenarierna genom att arbeta med uppgift 3 och 4. Samtala med eleverna kring frågeställningarna:
  - a) Hur tror du att det skulle vara att leva i de tre framtidsscenarierna?
  - b) Vilka möjligheter och hinder ser du för att scenario 3 ska vara verklighet 2050?
4. Avsluta med att studera Globala målen för hållbar utveckling. Låt eleverna skriva tio meningar som beskriver år 2030 om vi lyckas nå målen i Agenda 2030.
regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/17-globala-mal-for-hallbar-utveckling/ eller **globalamalen.se/om-globala-malen/**

Fördjupning: Cirkulär ekonomi

1. Läs texten Cirkulär ekonomi – slit och släng, Naturskyddsföreningen.
naturskyddsforeningen.se/cirkular_ekonomi
2. Ha en genomgång och diskussion utifrån frågeställningarna:
  - Vad är cirkulär ekonomi?
  - Varför vill vi ha det?
  - Vilka är hindren för att gå över till cirkulär ekonomi?

Tips!

Vad är cirkulär ekonomi, En inspirationsbok om den cirkulära ekonomins möjligheter.
Pär Frick, Magnus Hedenmark. 2016. (E-bok)

Generationsmålet: **miljomal.se/miljomalen/generationsmalet/**

Sveriges miljömål: **sverigsmiljomal.se/miljomalen/generationsmalet/**

Fossilfritt Sverige: **fossilfritt-sverige.se/**

Globala målen för hållbar utveckling och Agenda 2030
regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/

Koppling till Gy 11

Centralt innehåll i Samhällskunskap på gymnasiet.

Samhällskunskap 1a1

- Konsumenträtt samt konsumtion i förhållande till behov och resurser. Hur privatekonomin påverkas av samhällsekonomiska förändringar.
- Källkritik. Metoder för att söka, kritiskt granska, värdera och bearbeta information från källor i digital och annan form.

Samhällskunskap 1b

- Samhällsekonomi, till exempel ekonomiska strukturer och flöden i Sverige och internationellt. Försörjning, tillväxt och företagande, resursanvändning och resursfördelning utifrån olika förutsättningar.
- Konsumenträtt samt konsumtion i förhållande till behov och resurser. Hur privatekonomin påverkas av samhällsekonomiska förändringar.
- Källkritik. Metoder för att söka, kritiskt granska, värdera och bearbeta information från källor i digital och annan form.
- Samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder i samband med undersökningar av samhällsfrågor och samhällsförhållanden. Exempel på metoder för att samla in information är intervju, enkät och observation. Exempel på metoder för att bearbeta information är statistiska metoder, samhällsvetenskaplig textanalys, argumentationsanalys.

Kunskapskrav i Samhällskunskap 1a1 och 1b

E	C	A
Eleven kan analysera samhällsfrågor och identifiera någon orsak och konsekvens. I analysen använder eleven med viss säkerhet samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder. Eleven diskuterar översiktligt orsakerna och konsekvenserna samt möjliga lösningar på samhällsfrågorna.	Eleven kan analysera samhällsfrågor och identifiera några orsaker och konsekvenser. I analysen använder eleven med viss säkerhet samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder samt värderar dem med enkla omdömen . Eleven diskuterar utförligt orsakerna och konsekvenserna samt möjliga lösningar på samhällsfrågorna.	Eleven kan analysera samhällsfrågor och identifierar flera orsaker och konsekvenser. I analysen använder eleven med säkerhet samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder samt värderar dem med nyanserade omdömen . Eleven diskuterar utförligt och nyanserat orsakerna och konsekvenserna samt möjliga lösningar på samhällsfrågorna.